

Gyulai Szakképzési Centrum
Székel Mihály Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium
Szarvas, Vajda Péter utca 20.
OM: 203069

OKTATÁSI PROGRAM

Technikum – oktatás ágazat

Zenei nevelés

Bevezetve: 2023/2024-es tanévtől

Zenei nevelés tantárgy

Óraszámok

Évfolyam	Heti óraszám	Éves óraszám
9. évfolyam	1	36
10. évfolyam	2	72
11. évfolyam	2	72
12. évfolyam	0	0
13. évfolyam	2 (szabad órakeretből)	62
1/13. évfolyam	1	36
2/14. évfolyam	1	31

A tantárgy tanításának fő célja

A zenei nevelés tantárgy tanítása során cél a gyakorlati tevékenységek és az ismeretek átadása, a tanulók azon készségeinek és képességeinek fejlesztése, melyek megszerzendő végzettségük gyakorlása során hozzájárulnak munkájuk gyermekközpontú, magas szakmai színvonalú műveléséhez.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások: óvodapedagógus, ének-zene szakos tanár

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősségvállalás mértéke	Elvárt viselkedés-módok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Birtokában van az alapvető kreatív és generatív (létrehozó, alkotó) zenei készségeknek.	Tisztában van a zenei képességeket fejlesztő mozgásos gyakorlatokkal, ritmusjátékokkal, hangképzési technikákkal.	Zenei készségeit folyamatosan fejleszti.	A gyerekek, serdülők, fiatalok képességeihez, fejlődési szintjéhez alkalmazkodik. Kreativitásával, hozzáállásával pozitív példát mutat.	Önálló információ gyűjtése és tájékozódás a digitális térben az adatvédelmi szabályok betartásával. Digitális tartalmak létrehozása.
Képes a zenei anyagokat az életkori	Ismeri a zenei nevelés alapelveit, a	Felelősséget vállal a rábízott gyerekek	Törekszik a leghasznosabb	

sajátosságoknak megfelelően válogatni, felhasználni.	zenei fejlődés szakaszait.	esztétikai nevelésével, igényességével kapcsolatban.	zenei anyagok kiválasztására.	
Képes úgy reprodukálni dallamokat, dalokat, hogy előadásmódjával felkelti az érdeklődést a zenei alkotások iránt.	Tudja az élményszerű előadás kritériumait.	Az előadói technikákból felelősen válogat, az életkori sajátosságoknak megfelelő műfajokat alkalmazza.	Kellő nyitottsággal, empátiával fordul a gyermekek, serdülők, fiatalok felé. Személyiségével, előadói képességeivel is hatást kelt.	
Zeneértő és zeneérző képességei a kellő szakértelmet mutatják. Adekvát befogadói attitűd jellemzi.	Ismeri a zenehallgatás legoptimálisabb körülményeit, a zenei anyagok elemzésének eszközeit.	Önállóan választ a zene befogadóinak fejlődési szintjéhez, lelkiállapotához illő szemelvényeket.	Rámutat az esztétikai minőséget képviselő zenei alkotások hasznosságára, de nyitott befogadói hozzáállást igyekszik átörökíteni.	
Képes eligazodni a zeneirodalom korszakainak, műfaji sajátosságainak rendszerében.	Tájékozott a zenei alkotások korszakbeli, műfajbeli sajátosságainak terén.	A nevelési célok elérésének érdekében felelősségtudattal használja a különböző stílusú, különböző korszakból származó szemelvényeket, dallamokat.	A gyerekek, serdülők, fiatalok érzelmi állapotához, tudásszintjéhez, szükségleteihez alkalmazkodik. Tájékozottságával ösztönzőleg hat a zenei kultúra megismerésével kapcsolatban.	
Képes zeneművek értő, elmélyült hallgatására és elemzésére, más népek zenei kultúráját	Ismeri a zenei alkotások elemzési szempontjait. Rutinszerűen tudja a választott	Zenei művek befogadásakor tudatosság jellemzi, önállóan képes elemzéseket fogalmazni.	Adekvát befogadói attitűddel hallgat zenei alkotásokat, másokat is nyitottságra,	

illetően tájékozott. Választott hangszeres játéka haladó szintű.	hangszert alkalmazni.		tudatosságra ösztönöz. Nyitott arra, hogy hangszerhasználati képességét folyamatosan fejlessze.	
---	--------------------------	--	---	--

A tantárgy témakörei

Generatív, kreatív zenei készségek fejlesztése

9. évfolyam: 6 óra

10. évfolyam: 12 óra

11. évfolyam: 12 óra

12. évfolyam: 0 óra

13. évfolyam: 11 óra

Kreatív gyakorlatok változatos ritmusképletekkel, verssorok ritmizálása

Páros-páratlan metrumok váltakozásának megéreztetése mozgásos gyakorlatokkal

Ütőhangszeres ritmusjátékok

Motívumokhoz, dallamsorokhoz kapcsolódó azonosságok, hasonlóságok, különbözőségek, ismétlődés, variáció (ritmikai, tempóbeli, dinamikai, dallami, karakterbeli) megfigyeltetése és tudatosítása

Kérdés-felelet játékok funkciós környezetben, négy és nyolcütemes egységekben

Megadott szövegekre (pl. versek) ritmus és dallam rögtönzése

Megadott dallamokhoz variációk fűzése. Képekhez dallam és ritmus társítása

Átmenet nélküli vagy átmenettel történő dinamikai változások (forte, piano, crescendo, decrescendo) érzékeltetése kreatív gyakorlatokkal

Játékos memóriagyakorlatok megadott ritmus- és dallamfordulatokkal

Egyenletes mérő és dalritmus együttes hangoztatása (testhangszerekkel, ritmushangszerekkel)

Különböző táncok metrikai és ritmikai jellemzőinek megfigyelése, reprodukciója (hangsúlyok, pl. keringő, tangó, habanera vagy a swing egyenetlen nyolcad hangjai)

Éneklés közben az életkori sajátosságoknak megfelelő tiszta intonáció és helyes hangképzés (szükség esetén egyénre szabott kezdőhangról), továbbá stílusos, kifejező éneklésre törekvés

Zenei nevelés alapelvei

9. évfolyam: 6 óra

10. évfolyam: 12 óra

11. évfolyam: 12 óra

12. évfolyam: 0 óra

13. évfolyam: 10 óra

Az ének-zene szerepe, jelentősége a gyermek életében, a személyiségfejlődésben
A zenei nevelés alapelvei, helye az esztétikai nevelésben
A gyermek zenei képességeinek fejlesztése (éneklés, zenei hallás, ritmusérzék, zenei formaérzék, zenei alkotókészség, zenehallgatásra nevelés)
A gyermek zenei fejlődésének elemzése
A gyermeket körülvevő hangok (a zörej, a beszéd, a zenei hang)
Az optimális hangléggör
A zenei anyag kiválasztásának szempontjai
A zenei anyag eredete: népdalhagyomány, igényesen komponált műzene
A kicsinyeknek való dalok sajátosságai: hangterjedelem, hangkészlet, dallamképlet, ritmus, játéktípusok

Zenei reprodukció és éneklés

9. évfolyam: 6 óra
10. évfolyam: 12 óra
11. évfolyam: 12 óra
12. évfolyam: 0 óra
13. évfolyam: 11 óra

Az élményszerű előadás kritériumai
Éneklés játékhelyzetben, eszköz nélkül és játékeszközzel
Mondókák, gyermekdalok, népdalok tanulása, gyakorlása
Altatódalok, bölcsődalok, ringatók
Mondókák és gyermekdalok, ölbeli játékok (fürdetéskor, etetéskor, kukucsjátékok, ököl-, tenyér-, ujj-játékok, tapsoltatók)
Arc-, homlok-, fej-, és füljátékok
Táncoltatók
Állatokról szóló dalok
Évszakok dalai
Jeles napokhoz, ünnepkörökhöz kapcsolódó dalok
Megzenésített gyermekversek
Dalcsokrok összeállítása

Zeneelméleti alapismeretek

9. évfolyam: 6 óra
10. évfolyam: 12 óra
11. évfolyam: 12 óra
12. évfolyam: 0 óra
13. évfolyam: 10 óra

Hangjegyzírás (a ritmus, az ütem, a kulcs, a módosítójelek)

Szolmizáció (kottaolvasás)

Zenei ABC elsajátítása

Előjegyzések (két # két b-ig)

Dúr-moll, magas-mély reláció megkülönböztetése

Zenei előadásra vonatkozó jelzések: tempójelzések és dinamikai jelek

A hangszerek megkülönböztetése és azonosítása a következő szempontok szerint: dallamhangszer, ritmushangszer, műzenei és népi hangszer (duda, tekerő, cimbalom, citera, hegedű, brácsa, cselló, bőgő, fa- és rézfúvósok)

Zeneértő és -érző képesség fejlesztése és aktív zenélés

9. évfolyam: 6 óra

10. évfolyam: 12 óra

11. évfolyam: 12 óra

12. évfolyam: 0 óra

13. évfolyam: 10 óra

Hangszeres előadás választott hangszerrel (ajánlott a furulya)

Zenei befogadó kompetenciák fejlesztése - zenehallgatás

9. évfolyam: 6 óra

10. évfolyam: 12 óra

11. évfolyam: 12 óra

12. évfolyam: 0 óra

13. évfolyam: 10 óra

Közismert klasszikus zeneművek és népzenei felvételek, népdalfeldolgozások meghallgatása

A nyitott befogadói attitűd kialakítása

A művészeti korok legalapvetőbb szerzőinek, műveinek megismerése, amelyek támogatják a zenei nevelést (őskor, ókor zenéje, középkor, reneszánsz, barokk, a klasszicizmus, romantika, a XX. század zenéje) - 10-12. évfolyamig.